

Rekenkamercommissie Gooise Meren

Gooise Meren, 17 februari 2020

Aan de Gemeenteraad van Gooise Meren

Betreft: Aanbevelingen rekenkamercommissie bij Quicksan Jeugdzorg

Geachte Raad,

Met plezier bieden wij u het rapport 'Quicksan Jeugdzorg Gemeente Gooise Meren' aan. Het is het verslag van een ander soort onderzoek dan u wellicht van ons gewend bent. Mede op basis van vragen over de Jeugdzorg uit alle fracties van de gemeenteraad, hebben wij een quickscan laten uitvoeren om een eerste globaal beeld van de Jeugdzorg te krijgen om te kunnen beoordelen of er specifieke onderwerpen zijn om nader te onderzoeken. Het bijgevoegde rapport laat een aantal sterktes en zwaktes, kansen en bedreigingen zien rondom de Jeugdzorg. Dit op basis van gegevens van en gesprekken met de gemeente Gooise Meren en de regio. Deze zijn uitgebreid na te lezen in de rapportage en kort samengevat in onderstaand figuur:

Sterktes <ul style="list-style-type: none"> • Er is financiële controle • Er is focus op het bieden van passende hulp • Er is een goede samenwerking • Er is uitwisseling van kennis en informatie tussen beleid en uitvoering	Zwaktes <ul style="list-style-type: none"> • Er is geringe ervaring met sturing, beleid en uitvoering van jeugdzorg • Aanwezigheid en gebruik van sturingsinformatie is nog laag
Kansen <ul style="list-style-type: none"> • Het versterken van preventie • Het gebruik van betere sturingsinformatie • Relatief lage vraag naar Jeugdhulp • De mogelijkheid tot ontschotting van budgetten	Bedreigingen <ul style="list-style-type: none"> • Hervreiding financiële middelen • Directe doorverwijzing vanuit huisarts

Aanbevelingen uit de quickscan

In het rapport zijn ook een aantal conclusies en aanbevelingen opgenomen. De belangrijkste twee zijn:

1. Pak als raad meer invloed op de ontwikkelingen in de Jeugdzorg. Op dit moment heeft Gooise Meren nog geen grote tekorten op de Jeugdzorg zoals veel andere

gemeenten. Dat schept de mogelijkheid om zonder al te zware financiële druk de transformatie van de Jeugdzorg een stap verder te brengen.

2. Vraag om goede sturingsinformatie op hoofdlijnen en zoek daarbij de breedte op. Het is belangrijk om naast een aantal cijfers, ook oog te hebben voor de verhalen erachter en in gesprek te zijn met medewerkers uit de gemeente die in dit veld werken en daarnaast het welzijnswerk, scholen, zorgaanbieders en natuurlijk een dwarsdoorsnede van inwoners die gebruik maken van de jeugdzorg.

Daarnaast zijn er aanbevelingen over de inzet van preventie, de toegang tot Jeugdzorg via de huisartsenroute en mogelijk vervolgonderzoek. Deze aanbevelingen zijn gericht op de uitvoering van Jeugdzorg.

Aanvullende opmerkingen vanuit de rekenkamercommissie

Aanvullend op de conclusies uit het rapport willen we een aantal zaken wat explicieter bij u onder de aandacht brengen.

1. Richt u als raad inhoudelijk op de transformatie

Om de transformatie daadwerkelijk vorm te geven is het voor de raad nodig om vooral op inhoud te sturen en minder op financiën. Hoe ingewikkeld ook, de raad zal de inhoudelijke sturing verder vorm moeten geven: wat willen we nu eigenlijk bereiken met de jeugdhulp, wat willen we verbeteren, verminderen, versnellen, et cetera? En hoe meten we of dat succes heeft?

2. Baken (verder) af wat goede of passende zorg is

Er zitten prikkels in de Jeugdzorg die de vraag naar en het gebruik van Jeugdzorg kunnen aanzwengelen. Voor inwoners kan het aantrekkelijk zijn om meer zorg te krijgen, voor aanbieders om meer zorg te leveren, voor verwijzers om risico's en discussies over de noodzakelijkheid van zorg te vermijden en zorg toe te kennen (want de rekening ligt bij de gemeenschap). Het is aan de politiek om de *checks & balances* in dit systeem te bouwen door met alle betrokken partijen in gesprek te gaan over wat goede of passende zorg is en te bepalen wanneer zorgaanbieders aan zet zijn en wanneer de gemeenschap of het voorliggend veld dat is (eventueel met financiering door de gemeente). Daarbij is bespreking van casuïstiek onontbeerlijk om een scherper beeld te krijgen van de dilemma's in de praktijk.

3. Gebruik het innovatiebudget

Als er geen goede alternatieven zijn voor specialistische zorg, bestaat er een risico dat het beroep op maatwerkvoorzieningen blijft stijgen. Met een innovatiebudget zoals de gemeente heeft, kan het lukken om daadwerkelijk een verandering in het aanbod te

krijgen of meer voorzieningen in het voorliggende veld op te bouwen. Stuur op en volg de inzet van dit innovatiebudget voor de Jeugdzorg en zorg ervoor dat de inzet aansluit bij de belangrijkste maatschappelijke vraagstukken in de gemeente Gooise Meren.

4. Vermijd structuur- en bekostigingsdiscussies

Uit onderzoek¹ blijkt dat een bepaald inkoop- of bekostigingsmodel van de Jeugdzorg geen invloed heeft op de financiële resultaten. Wel hebben gemeenten, die consequent een bepaald model kiezen en dat stapsgewijs verbeteren, meer grip op de uitvoering en bekostiging. Vermijd daarom structuur- en bekostigingsdiscussies.

Wij adviseren u om de bovenstaande punten niet als individuele gemeente alleen op te pakken, maar dit ook als raadsleden in samenwerking met de regiogemeenten te doen. Immers, in elke gemeente spelen op dit moment dezelfde vragen.

De Rekenkamercommissie is verder verheugd dat het College van B&W de conclusies en aanbevelingen van het onderzoek onderschrijft. En dat het college verklaart aan de slag te gaan met het verstevigen van de sturingsinformatie en preventie.

Tot slot trekken wij op basis van de quickscan de conclusie dat wij geen onderwerpen zien binnen het Jeugdzorgdomein die wij op dit moment nader willen onderzoeken. Natuurlijk staan wij altijd open voor eventuele suggesties.

Wij hopen met dit rapport een bijdrage te leveren aan het functioneren van uw gemeenteraad. Wij wensen u veel succes!

Met vriendelijke groeten,

Namens de Rekenkamercommissie Gooise Meren,

Drs. Anton C. Barske
(voorzitter)

---

¹ Significant (2019) Benchmarkanalyse uitgaven jeugdhulp in 26 gemeenten.